

הדו"ח הדיפלומטי

סקירה חודשית על מדיניות-החוץ האזורית של ישראל
עורך: ד"ר רועי קיבריק*

גיליון מס' 71, מרץ 2023

הדו"ח הדיפלומטי סוקר את התפתחויות החודש החולף במדיניות-החוץ של ישראל, בדגש על יחסי ישראל והפלסטינים, יחסי ישראל עם האזורים סביב לה (המזרח התיכון, אירופה ואגן הים התיכון), ותפקוד מערך החוץ

א. ישראל והפלסטינים

- **(מצד אחד) מאמץ אזורי למנוע הסלמה לקראת רמדאן** - שר ההגנה האמריקאי אוסטין לחץ על נתניהו [לנקוט](#) צעדים להרגעת ההסלמה בגדה, בהתאם להסכמות שהתקבלו בפסגה בעקבה. מזכיר המדינה האמריקאי בלינקן [נועד](#) עם השר לעניינים אסטרטגיים דרמר והיועץ לביטחון לאומי הנגבי בושינגטון, והביע את חששו מהסלמה בגדה המערבית בתקופת הרמדאן. בהמשך לפסגת עקבה לקחה חלק ישראל [בפגישה](#) בשארם א-שייח', בהשתתפות הרשות הפלסטינית, מצרים, ירדן והאמריקאים, במטרה להרגיע את המתיחות בחודש רמדאן. במסגרת הפגישה [התחייבה](#) ישראל לעצור דיונים על המשך הבנייה בגדה המערבית למשך ארבעה חודשים. ישיבת מועצת התכנון העליונה שתוכננה להתכנס לדיון באישור אלפי יחידות דיור בגדה המערבית [נדחתה](#) לחודש יוני. הממשלה [החליטה](#) לדחות את ההחלטה על הסדרת המאחז אביתר ופינוי חאן אל אחמר עד לאחר רמדאן, כמו גם את [הריסת](#) ביתו של מבצע הפיגוע באריאל לפני כחצי שנה. בפתח חודש רמדאן [בירך](#) הנשיא הרצוג מנהיגים מוסלמים רבים, ביניהם את מנהיגי תורכיה, איחוד האמירויות, מרוקו, הרשות הפלסטינית, מצרים, בחריין, ירדן, קזחסטאן, אזרבייג'ן, אלבניה וקוסובו.
- **(מצד שני) הממשלה מקדמת סיפוח ומגבה אלימות בשטחים** - ממשלת ישראל [החליטה להכשיר](#) מעמדם של מספר מאחזים לא חוקיים נוספים בשטחים. כנסת ישראל [ביטלה](#) את חוק ההתנתקות, והכשירה למעשה את ישיבתם של מתנחלים בישיבת חומש, וחזרתם של מתנחלים לצפון השומרון. שר האוצר סמוטריץ' [אמר כי](#) "צריך למחוק את חווארה", ותמך יחד עם חברי קואליציה נוספים בפוגרום שביצעו המתנחלים בכפר. בנואם [שנשא](#) בצרפת בארוע של קק"ל מעל [מפה](#) המציגה את ירדן כחלק מארץ ישראל השלמה, טען סמוטריץ' כי "אין דבר כזה עם פלסטיני". לאחר הפגישה בשארם א-שייח' [פרסם](#) משרד השיכון מכרזים ל-940 יחידות דיור בגדה המערבית ו-89 במזרח ירושלים. צה"ל [פרסם](#) צו תפיסה לשטח בן כ-219 דונם של אדמות חקלאיות, לשם סלילת כביש עוקף הכפר פונדוק.
- **ארה"ב נגד הכיבוש והסיפוח** - [הממשל](#) האמריקאי גינה בחריפות את דבריו של שר האוצר סמוטריץ' על חווארה. סגן עוזר מזכיר המדינה האמריקני לענייני ישראל והרשות הפלסטינית עמר [ביקר](#) בחווארה וגינה את האלימות חסרת ההבחנה. הממשל האמריקאי [הודיע](#) כי סמוטריץ' לא יפגש בביקורו בארה"ב עם מקבילו האמריקאי או נציגי ממשל רשמיים. הנשיא בידן שוחח עם נתניהו ו**בירך** על המפגש בשארם א-שייח' והדגיש את החשיבות בשמירה על השקט ועל פתרון שתי המדינות. לאחר [דיונים אישרה](#) ארה"ב את הוויזה של שר האוצר סמוטריץ' אשר הגיע לנאום בכנס של

הבונדס, אותו [החרימו](#) בכירי הממשל האמריקאי בגין השתתפותו. סמוטריץ' לא [הצליח](#) לקבוע ולו פגישה אחת עם גורמים רשמיים מהממשל. בעקבות העברת החוק לביטול תכנית ההתנתקות [זומן](#) שגריר ישראל בווינגטון לביור עם סגנית שר החוץ של ארה"ב. בתגובה לעמדה האמריקאית [אמר](#) נתניהו כי אין כוונה להקים יישובים בצפון השומרון.

● **שאר העולם נגד ההתנחלויות והכיבוש** - דבריו של סמוטריץ' "למחוק את חווארה" גררו גינויים חריפים בעולם, בין היתר מירדן, [איחוד](#) האמירויות, [ערב](#) הסעודית, מצרים, קטר, [צרפת](#), [האיחוד האירופי](#), והאו"ם. צרפת, גרמניה, איטליה, פולין, ספרד ובריטניה [גינן](#) את אלימות המתנחלים וקראו להקפאת הבנייה בשטחים לצד [גינני](#) של מעשי הטרור מהצד הפלסטיני. ירדן תקפה בחריפות את נאום סמוטריץ' בצרפת, וכך גם [מצרים](#), [איחוד](#) האמירויות, [ערב](#) הסעודית, ארה"ב, האיחוד האירופי [וצרפת](#). שרי החוץ של מדינות המפרץ [שלחו](#) למזכיר המדינה בלינקן [מכתב](#) חריף נגד הצהרותיו של סמוטריץ' וקראו לממשל האמריקני להגיב על כך. נשיא האמירויות בן זאיד [הקצה](#) 3 מיליון דולר, וממשלת קטר [העבירה](#) מענק של חצי מיליון דולר, לשיקום חווארה בעקבות פוגרום המתנחלים. בנוסף, איחוד האמירויות וערב הסעודית [הוציאו](#) הודעת גינוי על בניית יחידות דיור חדשות בשטחים. כנס אקדמי בינלאומי שתוכנן להתקיים בארץ [הועבר](#) למדינה אחרת בגין התנגדות חוקרים למדיניות ישראל בשטחים.

● **מאבק על ריבונות בירושלים** - המשטרה [סגרה](#) בהוראתו של השר לביטחון פנים בן גביר את משרדי הטלוויזיה הפלסטינית במזרח ירושלים. כוחות הביטחון [הרסו](#) שלושה בתים בשכונת ואדי אל-ג'וז בירושלים בטענה כי הבתים נמצאים בשטח "גן לאומי". [פורסם](#) כי במשרד הפנים בירושלים מוצגת תמונה של העיר העתיקה ללא כיפת הסלע. משרד החוץ [פרסם](#) תמונה של כ-100 אלף מתפללים במסגד אל-אקצא, כדי להדגיש את טענת ישראל על שמירת חופש הפולחן.

● **מאמץ למנוע הסלמה בעזה** - שליח קטר אל-עמאדי [הגיע](#) לסבב פגישות נוסף בישראל ובעזה, בניסיון להרגיע את השטח לקראת רמדאן. לרגל החודש [אישרה](#) ישראל למספר אוטובוסים של מאמינים קשישים מעזה לבקר במסגד אל-אקצא.

ב. ישראל והאזורים סביב לה

המזרח התיכון

● **(מצד אחד) פעולות ישראל מעוררות ביקורת ודאגה רבה בירדן, (מצד שני) ישראל מנסה להרגיע** - משרד החוץ הירדני [גינה](#) את פעילות כוחות הביטחון בג'נין לאחר ההסכמות שהגיעו אליהם בעקבה, ואת [ביטול](#) חוק ההתנתקות כצעדים שמכשילים את הניסיון להרגעת הרוחות. הופעתו של שר האוצר סמוטריץ' לצד מפת ארץ ישראל שלמה הכוללת גם את ממלכת ירדן עוררה זעם בממלכה, אשר הוציאה גינוי חריף, קבעה שיש כאן הפרה של הסכם השלום, [זימנה](#) את שגריר ישראל בירדן סורקיס לשיחת נזיפה. [בכירים](#) ישראלים רבים, בהם [מנכ"ל](#) משרד החוץ לוי וראש המל"ל הנגבי [נאלצו להבהיר](#) כי ישראל מכירה בגבולות ירדן ובשלמותה, ומחויבת לסטטוס קוו בירושלים ולהסכם השלום.

● **מצרים מנסה לתרום ליציבות האזורית** - מצרים [אירחה](#) את המפגש האזורי להורדת המתיחות בשטחים בשארם א-שייח', ומתעתדת לארח את המפגש הבא בפורום הזה בחודש אפריל. מצרים [גינתה](#) את העברת החוק לביטול חוק ההתנתקות, וקבעה כי ההתנחלויות אינן חוקיות, וצעד זה מסכל את המאמצים להרגעת השטח.

● **ביקורת מדינית חריפה מצד איחוד האמירויות לצד המשך קידום שיתוף פעולה כלכלי וביטחוני** - יועצו הבכיר של בן זאיד אל-מובארק ביקר בישראל, נפגש עם ראש הממשלה נתניהו והנשיא הרצוג, והעביר [מסר](#) כי הפעולות של ממשלת ישראל מסכנות את הסכמי אברהם. כינוס של עיתונאים ממדינות הנורמליזציה שארגנה ארה"ב באיחוד האמירויות [נדחה](#) ברגע האחרון. העיתון הסעודי אילאף [דיווח](#) כי באיחוד האמירויות שוקלים להוריד את דרג הייצוג הפוליטי בישראל. משרד החוץ ושגריר ישראל באמירויות חייק [דחו](#) את הדיווחים בתקשורת הישראלית על משבר ביחסים בין המדינות. עם השלמת הסכם המכס [חתמו](#) ישראל והאמירויות על הסכם הסחר החופשי בטקס בהשתתפות ראש הממשלה נתניהו, שר

החוץ כהן ושגריר האמירויות אל-חאג'ה. הממשלה [אשררה](#) את מזכר ההבנות לשיתוף פעולה בתחום התיירות בין המדינות. שרת התחבורה רגב [אמרה](#) בנאום כי היא ביקרה בדובאי, לא אוהבת את המקום הזה ולא מתכוונת לחזור לשם. בעקבות דבריה נאלצה להוציא הבהרה, ושר החוץ כהן [הוציא](#) סרטון המדגיש את חשיבות התיירות והקשר עם דובאי. ראש הממשלה לשעבר בנט [נועד עם](#) נשיא איחוד האמירויות מוחמד בן זאיד בארמונו באבו-דאבי. כמחווה לנשיא הרצוג, [החליט](#) בן זאיד לחון את הישראלית פידא כיוואן שנידונה למוות באמירויות בגין סחר בסמים. משטרת דובאי חתמה על הסכמי שיתוף פעולה עם חברת "רפאל" וחברת "אירובוטקס". חברת הנפט האמיריתית אדנוכ [הגישה](#) יחד עם חברת BP [הצעה](#) לרכישת 50 אחוזים מחברת ניומד-אנרג' הישראלית שבשליטת דלק.

- **מרוקו מגנה את פעילות ישראל בשטחים, לצד המשך קידום יחסים אזוריים** - מרוקו [גינתה](#) את דבריו של שר האוצר סמוטריץ' בנוגע למחיקת חווארה, ושר החוץ בורטה [אמרה](#) כי מרוקו עוקבת בדאגה אחר ההצהרות המסיתות של בכירים ישראלים. ישראל, מרוקו והאיחוד האירופי [קיימו](#) פגישה משולשת לקידום שיתופי פעולה בתחום המים. מכוני מחקר מישראל, מרוקו ובחריין [קיימו](#) סמינר משותף באירוח נאט"ו בבריסל להצגת ההזדמנויות הקיימות בהסכמי הנורמליזציה לקידום שיתופי פעולה. משלחת סטודנטים מרוקאים לתקשורת מהאוניברסיטה הפוליטכנית מוחמד ה-6 [התארכה](#) במכללת ספיר במסגרת פרויקט משותף.

- **התרחבות הנורמליזציה בנסיגה?** - ערב הסעודית [התחמקה](#) מבקשה ישראלית לאפשר לשר החוץ כהן ולמשלחת ישראלית להשתתף בכינוס של ארגון התיירות של האו"ם שנערך בממלכה. אינדונזיה [החליטה](#) לא לאפשר לנבחרת הנוער של ישראל בכדורגל להשתתף בגביע העולם, גם במחיר [החלטת](#) פיפ"א לקחת ממנה את זכות האירוח. התקשורת הערבית והפלסטינית [סיקרה](#) באופן מקיף את פיטורי שר הביטחון גלנט. ראש אגף הארגונים הבינלאומיים במשרד החוץ וייסברוד [השתתף](#) בכינוס האו"ם שהתקיים בקטר. חיל הים הישראלי [לקח](#) חלק בתרגיל אזורי תחת פיקוד המרכז האמריקאי בו השתתפו גם בחריין, ירדן, מרוקו, קטר, איחוד האמירויות, לבנון, ערב הסעודית ועומאן.

- **מאבק רב-זירתי באיראן** - הצוות האסטרטגי [המשותף](#) לישראל וארה"ב [להתמודדות](#) עם האיום האיראני [נפגש](#) בווינגטון בראשות השר לעניינים אסטרטגיים דרמר והיועץ לביטחון לאומי [הנגבי](#) ומקבילו האמריקאי סאליבן. המשתתפים דיווחו על התקרבות בעמדות המדינות נוכח הסיוע האיראני לרוסיה במלחמה באוקראינה וההתקדמות האיראנית בהעשרת אורניום. בהמשך [הגיע](#) לישראל שר ההגנה אוסטין לפגישה עם ראש הממשלה נתניהו בנושא, אותה נאלץ לקיים בשדה התעופה נוכח המחאה נגד ההפיכה המשטרית. העיתונות האיראנית [סיקרה](#) בעניין את המשבר ביחסים בין ארה"ב לישראל על רקע המהפכה המשטרית. שר החוץ כהן [נפגש](#) עם עמיתו הבריטי קלברלי בלונדון וכן [עם](#) ראש ממשלת סלובקיה [ודי](#) עמם באיום הגרעין האיראני. ישראל [המשיכה](#) בהתקפותיה בסוריה, בכללן התקפה על נמל התעופה הבינלאומי בחלב [ובפרברי](#) טרטוס וחמה. משלחת איחוד האמירויות באו"ם גינתה את תקיפת שדה התעופה הבינלאומי בחלב. לרגל יום האישה הבינלאומי [הקרין](#) משרד החוץ על קירותיו ביטויי תמיכה בנשות איראן.

אירופה

- **ישראל עדיין נמנעת מלתמוך באופן מלא באוקראינה ולצאת נגד רוסיה** - ישראל [קיימה](#) דיון פנימי בנוגע לאפשרות שינוי מדיניות הסיוע הצבאי לאוקראינה. [דווח כי](#) ישראל אישרה מכירת מערכות הגנה מפני כטב"מים לאוקראינה. שגריר ישראל באוקראינה ברודסקי [זומן](#) לשיחת ברור בה הובעה חוסר שביעות הרצון מאי עמידתה של ישראל בהבטחות שנתנה במהלך ביקורו של שר החוץ כהן באוקראינה. במקביל [המשיכה](#) ישראל [לייבא](#) נפט ופחם מרוסיה, בניגוד ותוך הפרה של הסנקציות הבינלאומיות רוסיה.

- **האיחוד האירופי מודאג מההפיכה המשטרית ומהמשך הכיבוש** - משלחת מטעם האיחוד האירופי [ביקרה](#) בחווארה [לאחר](#) הפוגרום של המתנחלים בעיירה. האיחוד האירופי [הביע](#) דאגה מהאלימות הגוברת בשטחים, קרא ליישם את החלטות הפגישה בעקבה, הבהיר שההתנחלויות אינן חוקיות, וחזר על הצעתו להעניק לישראל ופלסטין מעמד מיוחד באיחוד האירופי כתמריץ לקידום תהליך שלום, במסגרת פתרון שתי המדינות. הפרלמנט האירופי [קיים](#) דיון בנושא

ההפיכה המשטרית בישראל. משרד החוץ [פעל](#) למנוע קבלתה של החלטה בעניין על ידי הפרלמנט והנחה את השגרירים לפעול בעניין, ושר החוץ כהן [שוחח עם](#) הנציב לענייני חוץ של האיחוד בורל [ואמר](#) כי מדובר בנושא ישראלי פנימי. שר התפוצות שיקלי [תקף](#) את האיחוד האירופי על קיום הדיון, [והאשים](#) את האופוזיציה בישראל. ישראל [המשיכה](#) לסרב לפנייתו של בורל להגיע לביקור בארץ נוכח ביקורתו על מדיניות ישראל. שגריר האיחוד האירופי בישראל טזאנצ'ב [הדגיש](#) את חשיבות עצמאות בית המשפט לחברה דמוקרטית. משרד החוץ [השתתף](#) בכינוס תכנית האיחוד האירופי [NEXTMED](#) המקדמת שיתופי פעולה באגן הים התיכון לרגל פתיחתה.

- **נתניהו מבקר באיטליה בצל מחאה** - נתניהו טס לאיטליה [ונועד עם](#) ראשת הממשלה מאלוני, אשר אמרה כי איטליה תתמוך בכל יוזמה לחידוש המשא ומתן עם הפלסטינים, [נפגש עם](#) ראשי הקהילה היהודית, שר הכלכלה אורסו, ועם מספר אנשי עסקים. נשיאת איגוד הקהילות היהודיות של איטליה די סייני [מתחה](#) ביקורת חריפה על המהפכה המשטרית בישראל ועל ההתבטאויות הגזעניות של שרים בממשלה. מחאות רבות [ליוו](#) את ביקורו של נתניהו ברומא, ובכללן אף [סירוב](#) של מתורגמנית לתרגם את דבריו במפגש עם הקהילה היהודית.

- **גרמניה מודאגת מההפיכה המשטרית בישראל** - לקראת ביקורו של ראש הממשלה נתניהו בברלין [שוחח](#) נשיא גרמניה שטיינמאייר עם הנשיא הרצוג שעדכן אותו במאמציו לקדם פשרה בנוגע להפיכה המשטרית. שטיינמאייר [הצהיר](#) כי גרמניה מודאגת מהרפורמה המשפטית המתוכננת בישראל, וכי הוא סומך על הנשיא הרצוג. במהלך פגישתו של נתניהו עם הקנצלר שולץ, [הביע](#) הקנצלר את [חששותיו](#) כי ישראל תהפוך למדינה לא-דמוקרטית. השניים [שוחחו](#) גם [על](#) קידום עסקת מכירת מערכת חץ 3 מישראל לגרמניה. העיתונות הגרמנית [הדגישה](#) בסיקורה את חששו של שולץ מההפיכה המשטרית. ביקורו של נתניהו [לווה](#) במחאה ברחובות ומול שגרירות גרמניה בישראל. שגריר גרמניה בישראל זייברט [יצא](#) לדבר עם המפגינים.

- **ביקור בלונדון בצל המחאה** - ראש הממשלה נתניהו יצא לסוף שבוע בבריטניה, [ונפגש עם](#) ראש הממשלה סונאק. [עם](#) הגעתו לפגישה נתקל נתניהו במפגינים רבים אשר ליוו את כניסתו בצעקות "בושה", אשר שודרו בהרחבה בממלכה. בפגישתם [הדגיש](#) סונאק את דאגתו מתוכנית הממשלה להחלשת מערכת המשפט וכי היחסים בין המדינות מושתתים על ערכים דמוקרטיים משותפים. באופן חריג ונוכח המחאות שליוו את כל ביקורו בלונדון, [לא](#) התקיימה הצהרה משותפת של שני המנהיגים בסיום שיחתם.

- **מדינות אירופה מודאגות מההפיכה המשטרית בישראל** - ממשלת צרפת [דיווחה](#) לישראל כי היא מזהה תופעה בה עיתונאים, עורכים ואקדמאים צרפתיים המזוהים כפרו-ישראלים מותחים ביקורת על התנהלות ישראל, בעיקר בתחום הרפורמה המשפטית ואלימות מתנחלים. עיתון לה-מונד הצרפתי [פרסם](#) בשער העיתון "ישראל מול ההקצנה של הימין הדתי-קיצוני". שר החוץ של ליטא לנדסברגיס נפגש בישראל עם הנשיא הרצוג, השר לעניינים אסטרטגיים דרמר ושר החוץ כהן [ואמר](#) כי מדינות אירופה מודאגות מההפיכה המשטרית בישראל. שר התקשורת קרעי ושר הכלכלה ברקת אשר הגיעו [לחנך](#) את הביתן הישראלי בתערוכת תקשורת בברצלונה, נתקלו בניציג החברות הישראליות שמחו נגדם. שר הקליטה סופר [נסע](#) לכנס עלייה בפריס, שם פגש גם הוא מחאה נגד שינויי החקיקה.

- **הסכם עם פולין להשבת השגריר וחדוש מסעות הנוער** - ראש הממשלה, שר החוץ ושר החינוך הכריזו כי [יחודשו](#) המשלחות לפולין בעקבות הבנות שהתגבשו לאחר פגישת ראש השב"כ עם גורמים פולנים. לאחר הפרסומים [הבהיר](#) משרד החוץ הפולני כי ההסכמות עדיין מתגבשות וטרם הושג פתרון. בהמשך החודש [הצהיר](#) משרד החוץ הפולני כי אכן הגיעו הצדדים להסכמה ויחודשו המשלחות, אשר יכללו כעת גם התייחסות להיסטוריה הפולנית ולסבל שעבר העם

הפולני. בישראל לא שחררו הצהרה דומה, אך אמרו כי לא התפשרו בתכנים הנוגעים לשואה. הצדדים לא חשפו את תוכן ההסכם, אשר במסגרתו גם ישוב השגריר הפולני לתל אביב.

● **ממשלת הימין הקיצוני בישראל מתחברת לימין הקיצוני באירופה** - סגן שר החוץ הפולני יבלונסקי [אמר](#) בראיון כי ממשלת ישראל התייעצה עם פולין בנוגע להפיכה המשטרית. נשיאת הונגריה נובק ממפלגתו של אורבן, [הכחישה](#) את הדיווחים כי הונגריה מתכננת להעביר את שגרירותה לירושלים במהלך אפריל כחלק מרצונו של אורבן לסייע לנתניהו, אך לא הכחישה כי אכן קיימים מגעים בנושא [בדרג](#) שרי החוץ. יושב ראש מפלגת הימין הקיצוני הגרמני האנטישמית ה-AfD בפרלמנט האירופי יואכים קוס [יצא](#) להגנת שינויי החקיקה בישראל, וקרא לפרלמנט האירופי לא להתערב בסוגיות הפנים של ישראל. ראש הסנאט האיטלקי לה-רוסה השייך למפלגת השלטון הימנית-קיצונית [ביקר](#) בישראל [ונועד](#) עם יו"ר הכנסת אמיר אוחנה.

אגן הים התיכון

● **המשך חיזוק היחסים עם תורכיה בצל הסוגיה הפלסטינית** - משרד החוץ התורכי [גינה](#) את פעילות כוחות הביטחון הישראליים בגדה המערבית. שר החוץ התורכי צ'אבושלו מסר במהלך ביקורו במצרים כי תורכיה לא תלחץ על מצרים או ישראל לנתק את יחסיהן עם יוון או קפריסין. תורכיה [פנתה](#) לממשלה שתמנע מעיריית חיפה להקים אנדרטה לזכר רצח העם הארמני לאחר שקיבלה החלטה המכירה בו לפני כחודשיים. משרד החוץ [העביר](#) תרומה של ציוד הומניטרי לשורדי רעש האדמה בתורכיה.

● **המשך חיזוק הברית עם יוון וקפריסין** - משטרת יוון בסיוע המוסד הישראלי [סיכלה](#) פיגוע איראני נגד יעדים יהודים באתונה, ועצרה את המפגעים. שר החוץ כהן [השתתף](#) בקפריסין במפגש [משולש](#) עם עמיתו הקפריסאי קומבוס והיווני דנדיאס, [ודן](#) עמם בחיזוק היחסים האנרגטיים והביטחוניים. כן [נפגש](#) עם נשיא קפריסין החדש כריסטודולידס. נוכח המשבר המשטרי בישראל [פנתה](#) יוון לגורמים בתעשיית ההיי-טק הישראלי [בהצעה להעביר](#) את חברתם למדינה. שגרירות יוון בישראל [הזמינה](#) את אורחיה לציין יום העצמאות הישראלי בחגיגה בחסות רפאל, אלביט וחברת הגז אנרג'יאן.

ג. מערך החוץ הישראלי

● **ארה"ב נגד ההפיכה המשטרית בישראל** - נשיא ארה"ב ביידן [שוחח](#) עם ראש הממשלה נתניהו, [אמר](#) לו כי שינויים מרחיקי לכת במערכת המשפט מחייבים הסכמה רחבה וכי יש צורך לשמור על מערכת של איזונים ובלמים. בעוד נתניהו [אמר](#) כי השיחה עסקה בנושא האיראני, [הדגישו](#) האמריקאים כי במרכז השיחה עמדה ההפיכה המשטרית. [דווח](#) כי נתניהו הורה לשריו לא להיפגש עם גורמי ממשל אמריקאיים בארה"ב עד שלא יקבל הזמנה בעצמו לפגישה עם ביידן. ביידן [אמר](#) כי הוא [מודאג](#) מהכיוון בו צועדת ממשלת ישראל, וכי הוא הבהיר כי היא לא יכולה להמשיך בדרך זו, [ושאין](#) הוא מתכוון להזמין את נתניהו בזמן הקרוב לפגישה בווישינגטון. סגנית נשיא ארה"ב האריס ודובר הבית הלבן קירבי [הביעו אף](#) הם את הביקורת והדאגה מפני ההפיכה המשטרית בישראל. נתניהו [הגיב](#) כי הברית בין המדינות איתנה וכי מדיניות הפנים של ישראל נקבעת על פי רצון בוחריה. השר בן גביר [תקף](#) את דברי ביידן. ארה"ב [בירכה](#) על הצהרת נתניהו כי ישהה את המשך החקיקה עד המושב הבא. דובר מחלקת המדינה האמריקאית [תקף את](#) התבטאות בנו של נתניהו כי ארה"ב מממנת את ההפגנות נגד ההפיכה המשטרית, ושגריר ארה"ב בישראל נידס [טען](#) כי אמירות בנו של נתניהו אינן שוות התייחסות. על אף הביקורת האמריקאית נתניהו [ייצג](#) את ישראל [במפגש](#) השני של כנס המדינות הדמוקרטיות שהוביל ביידן. למעלה מ-20 חברי קונגרס דמוקרטים [נפגשו](#) עם שגריר ישראל בווישינגטון הרצוג, שטחו בפניו את דאגתם מההפיכה המשטרית בישראל, וטענו כי יתקשו להמשיך ולהגן על ישראל באם היא תעבור. שגריר ארה"ב בישראל נידס

הגיב לדבריו של שר התפוצות שיקלי שביקש מארה"ב לא להתערב בענייניה הפנימיים של ישראל, ואמר כי לדעתו מרבית הישראלים דווקא מעוניינים שארה"ב תתערב. הפרשן הבכיר בניו יורק טיימס פרידמן **תקף** את ההפיכה המשטרית שמוביל נתניהו והאשימו בניתוח החברה הישראלית. הסנאטור הרפובליקני מקונל **טען** לאחר פגישתו בארץ עם ראש הממשלה כי ההפיכה המשטרית הינה עניין פנימי של ישראל, ואל לארה"ב להתערב בה. על רקע המשבר ביחסים עם ארה"ב **פרסם** נתניהו **כי** הושלמה החקיקה הנדרשת וישראל צפויה להיכנס לתכנית הפטור מוויזה בספטמבר 2023. מחלקת המדינה **הבהירה** כי ישראל טרם עמדה בכל הדרישות הנחוצות לכניסה לתוכנית. בעקבות הצעת חוק של ח"כ גפני האוסרת פעילות מיסיונרית בישראל, נאלץ נתניהו **להבהיר** כי ישראל לא תקדם שום חוק נגד הקהילה הנוצרית. רשת CNN **הקדישה** תוכנית שלמה לנושא "האם ישראל תהפוך לדיקטטורה דה-פקטו?". אקדמאים ואנשי סגל מאוניברסיטת MIT **קראו** לנתניהו לעצור את הפגיעה בדמוקרטיה, בכלכלה ובאקדמיה.

● **העולם מזהיר מפני ההשלכות הכלכליות של ההפיכה המשטרית** - חברת דירוג האשראי מודי'ס **פרסמה** אזהרה למשקיעים כי העברת שינויי החקיקה **תפגע** בתחזית דירוג האשראי של ישראל. זוכה פרס הנובל לכלכלה ונגיד הבנק הפדרלי האמריקאי לשעבר ברננקי **יצא** באזהרה חמורה נגד הנזקים שההפיכה המשטרית תגרום לכלכלת ישראל. ראשי קרן היסוד בשוויץ **פנו** להנהגת הקרן **בבקשה** שיצאו נגד ההפיכה המשטרית, הזהירו כי גיוס הכספים לישראל בסכנה נוכח אובדן הערכים הדמוקרטים-ליברלים המשותפים ככל שההפיכה המשטרית מתקדמת. 255 תורמים ואנשי עסקים יהודים-אמריקאיים **שלחו** מכתב לראש הממשלה נתניהו בו קראו לו לעצור את ההפיכה המשטרית ולשמור על מערכת המשפט עצמאית, אחרת יצטרכו לשקול מחדש את פעילותם בישראל. נגיד בנק ישראל ירון **התראיין** ל-CNN והביע את דאגתו מהשלכותיה הכלכליות של ההפיכה המשטרית בטווח הארוך. משלחות רכש ביטחוני ממדינות המפרץ **דחו** הגעתן לארץ, והתעשייה הביטחונית הביעה חשש מהשלכות ההפיכה המשטרית על עסקאות הסחר בנשק.

● **התנגדות קהילות יהודיות בעולם להפיכה המשטרית ולהמשך הכיבוש** - שר האוצר, סמוטריץ' הוזמן לנאום בכנס של ארגון הבונדס. ארגון ישראל פרוגרסיבי **קרא** למחות מחוץ לאולם בעת נאומו של השר. מנהיגי קהילות בצפון אמריקה **קראו** לא לתת במה לסמוטריץ' בעקבות התבטאויותיו בנוגע לחווארה. למעלה ממאה מנהיגי קהילות יהודיות **חתמו** על מכתב הקורא לביידן לא לאפשר את כניסתו של סמוטריץ' לארה"ב. מעל 70 ראשי קהילות היהודיות באוסטרליה **פרסמו** הצהרה משותפת המביעה חשש מההפיכה המשטרית והפגיעה במדינת ישראל כיהודית ודמוקרטית. ישראלים ויהודים רבים מחו נגד ההפיכה המשטרית בישראל ברחבי העולם, בין היתר **בלונדון, וושינגטון, גרמניה, יונה, ונקובר, סן פרנסיסקו, פילדלפיה וטורונטו**. ח"כ קריב **נפגש** בארה"ב עם מנהיגי קהילות יהודיות וחברי קונגרס דמוקרטים במטרה לשכנע אותם להפעיל לחץ לעצירת החקיקה.

● **מינויים במערך החוץ** - קונסול ישראל בניו יורק זמיר **מתח** ביקורת על ההפיכה המשטרית, ו**זומן** לביורור בירושלים. לאחר פיטוריו של שר הביטחון גלנט **החליט** להתפטר מתפקידו. ועדת המינויים העליונה של משרד החוץ **החליטה** למנות את עדו מועד לשגריר בקנדה, מיכל גור אריה לשגרירה בקוסטה ריקה, צחי שריד לשגריר באקוודור, רסלאן אבו רוקן לשגריר ברפובליקה הדומיניקנית, רות זך לנציגה במינאמר, ואמיר וייסברוד לסמנכ"ל האגף לארגונים בינלאומיים. הממשלה **הקימה** את ועדת השרים לענייני מינויים במערך החוץ.

● **חיזוק קשרים עם אזרבייג'ן** - שרת המודיעין גמליאל **נועדה** עם נשיא אזרבייג'ן אלייב, לקראת פתיחת שגרירות ארצו בישראל. אזרבייג'ן **פתחה** לראשונה שגרירות בישראל. נחשף כי ישראל **סיפקה** משלוחי נשק לאזרבייג'ן.

● **דיפלומטיית אקלים** - משרד החוץ **קידם** וליווה תכנית הכשרה של מומחים מאפריקה במרכז ה"דזרקט", כחלק מהתוכנית הגלובליות למאבק במדבור באפריקה, ותרומת ישראל להתמודדות עם משבר האקלים.

ה. פרסומים אחרונים של מכון מיתווים

<p>בר רפפורט, "קיימות מדינית אקלימית: ליבת מדיניות החוץ במאה ה-21", מכון מיתווים, מרץ 2023.</p> <p>ד"ר אורני לבני, "מדיניות חוץ מכלילה בישראל- תהליכים ומגמות במבט מגדרי", מכון מיתווים, מרץ 2023.</p>	<p>מחקרים וניירות מדיניות</p>
<p>פרופ' אלי פודה וד"ר רועי קיבריק, "ישראל שמה מקלות בגלגלי הנורמליזציה עם מדינות האזור", N12, 26 מרץ 2023.</p> <p>נדב תמיר, "המסר לארה"ב ולמזה"ת ב"חוק ההתנתקות": ישראל היא סוכנת של חוסר יציבות", הארץ, 23 במרץ 2023.</p> <p>פרופ' אלי פודה ומור שפירא, "היחס במזה"ת למצב בישראל מבטא את מורכבות מקומה ומעמדה", הארץ, 16 במרץ 2023.</p> <p>פרופ' אלי פודה ופרופ' און וינקלר, "במפרץ כמו במפרץ: סעודיה מחפשת "גם וגם" – וחותרת לגזור קופון", הארץ, 13 במרץ 2023.</p> <p>ד"ר אורני לבני, "מול ההפרדה המגדרית, שמירה על מדיניות חוץ מכלילה חשובה עוד יותר", הארץ, 8 במרץ 2023.</p> <p>ד"ר נמרוד גורן "אסטרטגיה לפעילות בינלאומית לקידום המחאה הפרו-דמוקרטית בישראל", שיתיל, 6 במרץ 2023.</p> <p>ד"ר ליאור להרס, "בעולם רואים את ישראל – ומחכים לסערה המושלמת", הארץ, ב-2 במרץ 2023.</p> <p>נדב תמיר, "המסר לארה"ב ולמזה"ת ב"חוק ההתנתקות": ישראל היא סוכנת של חוסר יציבות", הארץ, 23 במרץ 2023.</p> <p>חכ"ל קסניה סבטלובה, "מיידאן, בולוטנאיה, תחריר - שלושה דברים שהמחאה חייבת לזכור", הארץ, 28 במרץ 2023.</p> <p>בר רפפורט, "ארבעה עקרונות למדיניות חוץ אקלימית מקיימת במאה ה-21", הארץ, 30 במרץ 2023.</p>	<p>מאמרי דעה</p>
<p>ד"ר רועי קיבריק, "השפעות ההפיכה המשטרית על תהליך הנורמליזציה", גל"צ, 28 במרץ 2023.</p>	<p>ראיונות בתקשורת</p>